

Motion till riksdagen 2005/06:Kr14

av **Gunilla Tjernberg m.fl. (kd)**
med anledning av prop. 2005/06:4

Statligt stöd för kvinnors organisering

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om stöd till de politiska kvinnoorganisationerna.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om den delegation som skall fatta beslut i enlighet med den nya förordningen för stöd till kvinnors organisering.

2 Inledning

Utgångspunkten för kristdemokratiskt jämställdhetsarbete är alla människors lika värde. Jämställdhet får inte reduceras till en kvinnofråga utan är ytterst en fråga om mänskliga fri- och rättigheter. Den handlar om kvinnors och mäns lika möjligheter att förverkliga sina rättigheter, men även om deras skyldigheter att respektera andras.

Genom historien har kvinnors möjligheter till verklig valfrihet varit underordnade männens. Även om kvinnans ställning stärkts och hennes situation förbättrats under de senaste årtiondena, lever fortfarande strukturer och värderingar kvar som missgynnar och diskriminerar. Kvinnorörelsen har sedan slutet av 1800-talet drivit på utvecklingen för ett jämställt samhälle. De har genom historien bidragit till, och bidrar även i dag till, att skapa debatt och opinion. Detta arbete har stor betydelse för att ständigt hålla debatten om ett jämställt samhälle levande och därmed påskynda samhällsförändringen.

3 Propositionen

Regeringen föreslår i propositionen införande av ett nytt statligt stöd för kvinnors organisering. Stödet skall tydligare än det stöd som finns i dag vara

Fel! Okänt namn på

utformat som ett folkrörelsestöd. Det skall fördelas till organisationer, föreningar eller sammanslutningar av kvinnor vars verksamhet syftar till att stärka kvinnors deltagande i den demokratiska processen och i samhällslivet eller på andra sätt uppmärksammar och bevakar kvinnors rättigheter. Stödet skall utgå i form av organisationsbidrag, verksamhetsbidrag och etableringsbidrag.

Kristdemokraterna är positiva till att stödet till kvinnors organisering utvecklas. Det är bra att stödet utformas på ett likartat sätt som andra folkrörelsestöd t.ex. stödet till ungdomsorganisationer. Därigenom skapas en likvärdighet i de statliga bidragssystemen till ideella organisationer. Det finns dock även brister i regeringens proposition som vi tar upp i denna motion.

Liksom regeringen anser Kristdemokraterna att kvinnorörelsen haft stor politisk betydelse under hela 1900-talet. Kvinnorörelsen har fungerat pådrivande i skapandet av ett mer jämställt samhälle. Till skillnad från regeringen vill vi dock påpeka vikten av att frågan om jämställdhet inte reduceras till att enbart bli en kvinnofråga. Jämställdhet är en fråga för oss alla, såväl kvinnor som män. Alla människor oberoende av kön skall ha rätt att känna sig respekterade och ha samma möjlighet att förverkliga sina rättigheter. Eftersom kvinnors rättigheter varit underordnade männens genom en stor del av historien finns skäl att ge kvinnor särskilt stöd för sin organisering och för arbetet med att stärka sina rättigheter. Det innebär dock inte att frågan om jämställdhet enbart berör kvinnor. Det är inte heller acceptabelt att i kvinnokampens namn förringa män eller männens rättigheter.

4 Politiska kvinnoorganisationer

En viktig del i kvinnorörelsen är de politiska kvinnoorganisationerna. Organiseringen ser olika ut inom olika politiska partier, men alla riksdagspartier har i dag någon särskild sammanslutning för kvinnor, antingen ett fristående kvinnoförbund, ett särskilt utskott eller en organisation inom partiet.

I regeringens proposition föreslås att de politiska kvinnoorganisationerna inte skall ha rätt till stöd i enlighet med den nya bidragsformen. I stället skall stödet till dessa utredas vidare med start våren 2006. Eftersom det nya statsbidraget för kvinnors organisering särskilt skall stärka kvinnors deltagande i den demokratiska processen anser Kristdemokraterna att det är obegripligt att de politiska kvinnoorganisationerna utesluts. De uppfyller mycket väl de kriterier som ställts upp för stödet. De har en god demokratisk förankring och är väl etablerade i samhället. Att lägga frågan om kvinnoförbunden i en särskild utredning anser vi vara ett oacceptabelt sätt att skjuta beslutet på framtiden. Särskilt anmärkningsvärt är att regeringen inte framför några skäl till varför dessa kvinnoorganisationer utesluts.

Kristdemokraterna anser att de politiska kvinnoorganisationerna bör få stöd i enlighet med det nya bidrag som nu föreslås. Detta bör ges regeringen till känna.

5 Otydlighet i bidragsbeslut

Organisationen av det nya bidraget till kvinnors organisering beskrivs övergripande av regeringen i propositionen. Det finns dock en hel del obesvarade frågor när det gäller stödets utformning och hur beslut om bidrag skall fattas. Storleken på bidraget nämns inte. Fördelningen mellan olika typer av kvinnoorganisationer nämns inte. Skall alla kvinnoorganisationer som uppfyller kraven också ges rätt till bidrag eller ska det göras en prioritering? Vilka kriterier skall i så fall avgöra prioriteringen?

Den viktigaste obesvarade frågan gäller beslutsfattandet. Enligt propositionen skall en särskild delegation inrättas för handläggning och beslut enligt bidragsförordningen. Det ges dock ingen närmare beskrivning av vilka som skall sitta i denna delegation eller hur delegationen skall organiseras. Skall den ligga under en myndighet eller direkt under regeringen? Risken med en löst sammanhållen delegation är att beslut om bidrag lätt kan bli godtyckliga. Särskilt problematiskt blir detta om inte alla kvinnoorganisationer som uppfyller kriterierna kan ges bidrag till exempel på grund av att resurserna inte är tillräckliga. I så fall måste en prioritering göras, och besluten som fattas av delegationen blir då helt avgörande för organisationernas verksamhet. För att förankra sådana känsliga beslut väl måste den beslutsfattande instansen vara oberoende och organisationen tydlig. Kristdemokraterna anser att propositionen inte ger någon garanti för en sådan tydlig organisation. Snarare öppnar regeringens förslag för godtyckliga beslut med starkt politisk styrning. Som jämförelse kan nämnas att stödet till ungdomsorganisationer som i stora delar påminner om stödet för kvinnors organisering fördelas av en helt fristående myndighet, Ungdomsstyrelsen, en myndighet som är specialiserad på ungdomars villkor och förutsättningar.

Kristdemokraterna anser att den delegation som skall fatta beslut om bidrag för kvinnors organisering skall ha en tydlig organisation, vara oberoende av politiskt inflytande och väl förankrad i samhällslivet. Detta bör ges regeringen till känna. Det behöver göras förtydliganden av stödets utformning för att klargöra de otydligheter som finns i propositionen.

Stockholm den 26 oktober 2005

Gunilla Tjernberg (kd)

Inger Davidson (kd)

Ulrik Lindgren (kd)

Sven Brus (kd)

Torsten Lindström (kd)

Olle Sandahl (kd)

Chatrine Pålsson (kd)

Rosita Runegrund (kd)

Kenneth Lantz (kd)

Dan Kihlström (kd)